

SVOBODNA SLOVENIJA

VICTOR MARTINEZ 50
Buenos Aires

Registro Nacional de la Propiedad
Intellectual No. 315759

“ESLOVENIA LIBRE” GLASILO SLOVENCEV V JUŽNI AMERIKI

CORREO
ARGENTINO
(Procedencia)

FRANQUEO A PAGAR

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 3824

Año (Leto) VII.

Buenos Aires, 29. decembra (diciembre) 1949.

Štev. (No.) 52.

DR. MIHA KREK

Predragi Slovenci in Slovenke tam v daljni Južni Ameriki, posebno v Argentini!

Ko se že tako dolgo ne moremo videti in še nimamo upanja, da bi se videli kmalu, naj nas za božične in novoletne praznike približajo vsaj tele besede:

Kako rad bi v teh dneh hodil po Vaših novih naselbinah, okoli Vaših domov in bi ogledoval kako mamice pripravljajo kolače in potice, kako očetje blagoslavljajo nove domove, kako se Vaši otroci zbirajo okoli jaslic in poslušajo sveto povest o rojstvu božjega Sina begunka, o Njegovi Materi, ki ni imela ne posteljice, ne zibke, kamor bi novorojenčka položila, pa o sv. Jožefu, ki ga je ukaz tujega vladarja pognal z družino na dolgo pot, maščevalna namera domačega oblastnika pa še naprej v tujino. Koledoval bi in poslušal kako prebirate pisma svojih dragih, ki še doma stisko prenašajo ali pa so razkropljeni po drugih deželah in kontinentih, pa Vam pišejo za praznike in pošiljajo voščila. Pa bi krenil naprej od družin v oddaljene delavske naselbine, kjer naši fantje grade ceste in hiše ali delajo po rudnikih in industrijah in praznujejo praznike sami. Od daleč bi slišal kako krepko pojo in čim bliže njihovih skromnih domov ali barak bi prihajal, tem bolj lepo bi udarjala slovenska božična pesem na uho in srce. Kljub vsej svoji začetniški skromnosti in morda še revščini, kljub temu, da ste s svojimi prvimi prisluženimi denarji pomagali najprej svojim dragim doma in nase komaj kaj mislili, vem, da boste božične praznike praznovali v svetem božičnem duhu in prelepi slovenski svečanosti. Nekateri ste morda sami. Osamelost je bridkejša te dni, ko smo imeli navado, da vedno hitimo domov, da smo ob božji družini utrjevali družinsko in sorodstveno ljubezen in prosili blagoslova in sreče za vse mile in drage. Pa tudi tisti, ki ste morda sedaj sami med tujim svetom, ne boste žalovali. Božič je, praznik veselja, saj je praznik novega življenja za vse kristjane. Le še globlja bo Vaša misel in pobožnejša prošnja, le, še večja bo odločnost, da nosimo izjemno težavo, ki nam je naložena v veselju in upanju, da opravimo vlogo in dolžnost, ki jo po božji previdnosti moramo opraviti kot apostoli božičnega oznanila. Saj je tudi to prelepo Dete, čigar rojstva se ob božičnih praznikih spominjamo, imelo pred seboj strašno in neizogibno pot trpljenja v osamelosti. Saj se je celo sam božji Sin nad svojim Očetom pritoževal, da ga je zapustil. In mi smo vendar Njegovi in bi bili radi čimbolj Njemu podobni. Tako sem prepričan, da bi tudi tiste posamezne, ki bodo med tujimi ljudmi praznovali, našel pred jaslicami, v njihovem posebnem kotičku slovenskega božičnega veselja in dobrega razpoloženja. Povsod bi vstopil in vsakemu stisnil roko, da si voščimo srečen in blagoslovljen Božič in zdravja in uspehov v Novem letu zase in za vse

Slovence. Bog daj, Bog daj! bi odmevalo od vseh strani in nova pesem Bogu na višavi bi obrnila nase misli zopet tja proti večni luči, ki nam je bila dana te dni in nam sveti, da nikjer nismo sami v temi izgubljeni.

Ko bi prišla beseda na Novo leto že kar vem, da bi me vsi v en glas spraševali kako izgleda, kdaj gremo domov, kdaj bodo naši rešeni?

Takrat bi bil v zadregi jaz in vsak tudi bolj moder in poučen kot sem jaz. Le to bi Vas mogel zagotoviti, da ves razvoj na svetu kaže, da smo vedno hodili pravo pot kot branilci svobode in sreče našega naroda. Vsa zgodovina povojnih let nam daje prav. Vedno več jih je, ki to ugotavljajo in spoznavajo. Vedno več jih obžaluje, da jih je vrgel vihar zmede in revolucije. Vedno bolj raste spoznanje, da mora demokratičen svet zbrati vse svoje moči, da bi se ubranil grozne nevarnosti, ki mu preti, ker so dovolili, da se je razbohotila moč najhujše tiranije, kar jih pomni zgodovina. Vedno močnejša je demokratična fronta in kar Slovenci moremo storiti, da bi se čim preje uveljavila za osvobodjenje našega in vseh narodov, smo storili. Ni res, da bi se Vaša največja in prva želja ne bila nikjer čutila in slovensko ime nikjer ne slišalo med delavci za osvobodjenje. Vesti, ki Vam to vero in zaupanje jemljejo, so satanska setev. Vsi zastopniki demokratičnih političnih strank smo v Narodnem Odboru za Slovenijo delali v lepem soglasju in prav s tem soglasjem in enotnostjo budili pozornost in uvaževanje pri resnih ljudeh, ki sodelujejo v vodstvu svetovnih dogajanj. Naj omenim samo, da smo se takoj, ko je podpredsednik demokratske stranke Ing. Ladislav Bevc prišel v USA, sestali z njim in dr. Bogumilom Vošnjakom in dobrega pregledali vse okoliščine in politične razmere ter ugotovili, da je slovensko zastopstvo storilo, kar je bilo resno storiti mogoče in da je treba v prihodnje, ko se bodo naši ljudje rešili brezpravnosti po taboriščih, narodno-politično delo še pomnožiti in povečati z vsemi razpoložljivimi močmi. Med nami v USA in zastopniki Narodnega Odbora, ki žive med Vami in drugod, smo med vsem letom imeli stalne zveze in delali vse sporazumno. Ni dvoma, da bo treba tako delati na narodno-političnem polju tudi v bodoče, ni dvoma, da se bo to delo namnožilo in bomo živo potrebovali pomoči vseh in vsakega Slovenca in Slovenke, ki žive v svobodi.

Bog daj, da bi z nobeno neslogo in preprirom ne podili blagoslova od teh naših prizadevanj, daj Bog, da bi že v prihodnjem letu mogli kazati na vidnejše uspehe, ki odpirajo pot v svobodno domovino. S to željo voščim vsem vesel in blagoslovljen Božič in srečno Novo leto!

UN CONCIERTO ESLOVENO

El Coro Mixto Esloveno "Galus" dió un concierto a los enfermos del Hospital Fernandez. Ese coro, que goza de gran fama en Europa y ahora ya en la Argentina también quizo, con ese gesto, poner de manifiesto la gratitud de los eslovenos anticomunistas hacia el pueblo argentino, por la acogida en este País. El coro quiso brindar un pequeño alivio a esos hijos argentinos, que sufren doblemente en los días de tal fiesta: el dolor de su enfermedad y la dolorosa separación de la familia.

Tuvo lugar el concierto en el luminoso hall del hospital. El personal del hospital junto con el director, profesor universitario dr. Barizzo preparó amablemente todo para la acogida del coro concertista. La Radio Municipal transmitió el concierto al público exterior mientras que los altoparlantes felicitaron la audición a todos los enfermos del hospital además de los centenares que pudieron salir de la cama para asistir al concierto en el hall mismo.

Durante el curso del concierto dirigió un saludo a los oyentes el director del Hospital, presentando al público también al coro que tuvo, hace dos años, el honor de cantar delante del Santísimo Padre Papa en el Vaticano.

Todo el público quedó asombrado de las interpretaciones si bien el coro en ese momento hacía ya su segunda función de ese día, dado que ese mismo coro cantó en la misa de gallo eslovena en la Crip-ta de Santa Rosa.

Terminado el concierto se trasladaron el coro y el público a la capilla, donde tuvo lugar la solemne bendición, ensalzando el acto con unos cánticos correspondientes al acto.

Todo el acto terminó con un refresco en honor del coro, ofrecido por la madre superiora de las Hermanas que atienden el Hospital. El punto final fué un agradecimiento cordial a los cantores pronunciado por el Director del Hospital.

Božični koncert pevskega zbora "Gallus" v Hospital Fernández

Za božične praznike je pevski zbor slovenske protikomunistične skupnosti v Argentini Gallus priredil pevski koncert bolnikom v Hospital Fernandez. S to človekoljubno gesto je hotel zbor, ki že uživa dober glas v Evropi in Argentini, izraziti svojo zahvalo plemenitemu argentinskemu narodu, ki je protikomunistične Slovence bratovsko sprejel. Hotel je pripraviti malo božičnega veselja tistim, ki ob takih prilikah dvakrat trpe: zaradi bolezni in zaradi ločitve od domače družine.

Koncert je bil v razkošnem halu bolnišnice. Osebe bolnišnice z direktorjem, vseučiliškim prof. dr. Barizzo, na čelu je z veliko ljubeznijo sprejelo pevce in jim pripravilo vse, kar je bilo za koncert potrebno. Radijska oddajna postaja Municipal de Bs. Aires je koncert prenašala in predstavila zbor svojim poslušalcem. Številni zvočniki in radijski aparati, postavljeni po vseh sobah v

bolnišnici so omogočili poslušanje koncerta tudi tistim bolnikom, ki ne morejo zapustiti postelje, ostali bolniki so se pa koncerta osebno udeležili.

Med koncertom je vse navzoče poslušalce pristrčno pozdravil direktor bolnišnice vseuč. prof. dr. Barizzo ter jim predstavil pevski zbor, ki je imel to čast, da je pred leti lahko pel pred samim sv. očetom.

Vsi poslušalci koncerta so bili presenečeni nad dovršenim petjem, čeprav ga je izvajal zbor, ki je ta dan že dvakrat nastopil.

Po končanem koncertu so se pevci in poslušalci podali v bolniško kapelo k blagoslovu, kjer je tudi sodeloval pevski zbor Gallus. Pri okrepčilu, ki ga je pevcem ponudila č. m. prednica sester v bolnišnici, se je zboru pristrčno zahvalil za prirejeni koncert ponovno g. direktor bolnišnice, ter se zadržal dalj časa med pevci.

LETO 1950. — SVETO LETO

Na dan pred božičnim praznikom je sv. oče Pij XII. z velikimi slovesnostmi odprl sveta vrata v baziliki sv. Petra. Na svet dan je imel opolnoči polnočno sv. mašo v baziliki; v cerkvi je bilo nad 50.000 vernikov, pred baziliko pa še nad 100.000 romarjev iz vseh delov sveta.

Pred tem je sv. oče sprejel kardinalski zbor in imel pri tem božični nago-rov, v katerem se je zlasti zavzel za ohranitev pravic posameznika in se ponovno izrekel proti totalitarizmu. Dan po božičnem prazniku pa je sv. oče poromal sam skozi sveta vrata v baziliko. Vseh slovesnosti ob tej priliki se je

udeležilo mnogo odličnih osebnosti. Tako irski in španski zunanji minister, predsednik bavarske vlade, belgijska kraljica - mati, predsednik italijanske vlade, zastopnik predsednika Trumana Myron Taylor.

Na pragu desetletja, kateremu napovedujejo nove težke preizkušnje in veliko trpljenja, začenja katoliška Cerkev s sv. letom z veliko manifestacijo, ki obsega ves svet in ki dokazuje, da uživa danes Cerkev veljavo in ugled, kakor ga je uživala le redko v teku svoja zgodovine.

Poravnajte zaostalo naročnino č i m p r e j !

Indonezija - samostojna država

Nizozemska kraljica Julijana je 27. decembra podpisala dva ukaza, ki temeljito spreminjata položaj njene ožje kraljevine Nizozemske in v Aziji uvajata v zbor novih samostojnih držav Združene države Indonezije kot samostojno suvereno republiko. Prvi ukaz pravi, da je kraljica Julijana sprejela na znanje poročilo skupne nizozemsko-indonezijske komisije, ki predlaga nov način razmerja med Nizozemsko in Indonezijo, z drugim ukazom pa prenaša nizozemska kraljica suverenost v roke voditeljev indonezijske republike, sama pa postaja naslovna poglavarka unije med Nizozemsko in indonezijsko republiko.

KONEC NIZOZEMSKEGA KOLONIJALNEGA IMPERIJA

Indonezija je bila skoraj 350 let nizozemska kolonija. Glavna otoka Indonezije sta Java in Sumatra. Ogromno bogastvo teh otokov je bilo vir dolgotrajnega velikega blagostanja Nizozemske; življenjski standard nizozemskega ljudstva je spadal med najvišje v Evropi. Na drugi strani pa so bili Nizozemci odlični kolonijalci in velike svetovne razstave, ki so bile pred drugo svetovno vojno v glavnih evropskih in ameriških središčih so pokazale, da je nizozemska uprava spravila te otoke na najvišjo stopnjo razvoja in napredka.

Sedaj se je to končalo in Indonezija je postala samostojna prav tako, kakor druge pokrajine ob Indijskem oceanu in v Pacifiku. Najprej so postali samostojni — po drugi svetovni vojni — Filipini, nato Indija, ki je tudi postala republika v okviru angleškega imperija, v katerem je za Indijo angleški kralj samo naslovni vrhovni predstavnik. Kmalu bodo oklicali popolno samostojnost Vietnam (Indokine) v okviru francoske unije. Toda Vietnam bo monarhija s cesarjem Bao Dajem Anamskim na čelu. Toda njegova bo del unije, v kateri bo vrhovni predstavnik predsednik francoske republike.

Tako se evropski vpliv hitro umika iz Azije, skoraj bi rekli, da kopni, kakor sneg na solncu. Zanimiva pa je pot, ki so jo tri narodi v zadnjem času prehodili, da bi dosegli svojo neodvisnost in osvoboditev iz stanja kolonijalnih narodov. Ko so Japonci decembra 1941. napadli Anglijo in USA, je bil njih razmah v Aziji tako hiter in nagel, da je po nekaj mesecih vojskovanja japonska vojska z lahkoto zasedla tudi Indonezijo, kjer je bila posadka nizozemske vojske zelo maloštevilna in je dejansko nudila le simboličen odpor. Dejstvo pa, da je vojaka belega plemena porazil vojak azijskega plemena, je temeljito omajalo ugled Evropejcev v vsej Aziji. Japonci so hitro vpostavili v Indoneziji posebno samostojno indonezijsko vlado in predsedstvo vlade so tedaj prevzeli tisti, ki so sedaj na čelu nove indonezijske republike.

Ko je bila Japonska 1945. poražena, so v Indoneziji tisti, ki so od Japoncev prejeli neodvisnost, krenili v boj proti vračajoči se nizozemski oblasti. Toda vračajoči se Nizozemci so bili brez vsega, brez ladjevja in brez orožja. V Indonezijo so prišli Angleži in Amerikanci, toda ne zato, da bi Nizozemcem povrnilo staro oblast; postavili so se v vlogo posredovalca med Nizozemsko in Indonezijo, ki so bili zavezniki Japoncev. Štiri leta so se Nizozemci trudili, da bi ohranili čim več svoje moči in vpliva, toda nazadnje so morali pristati na enake koncesije, kakor so jih morali

Angleži dati v Indiji in Birmaniji. Danes je Indonezija samostojna republika, ki jo veže le še rahla vez na Nizozemsko. Najglasneje so rojstvo nove republike pozdravili v USA, nova indonezijska vlada pa je v spomin velikih dogodkov izdala vrsto spominskih znamk; popolnoma jasno označujejo položaj ravno te drobne znamke. Poleg vsakega voditelja nove republike je na znamki tudi

Moskva odgovarja na ofenzivo

Med tem ko sta se Anglija in Nizozemska morali umakniti iz Indije in Indonezije, se novi režimi v Indiji in v Indokini vesele, da se lahko ponašajo z ameriškim pokroviteljstvom.

Toda vodja nove Kitajske Mao Tse Tung je bil v Moskvi in poročila pravi, da se je dogovarjal s Stalinom za sklenitev vojaške obrambne zveze. Istočasno so listi pisali — in to prvič, odkar je Molotov krenil v ozadje, — da je ravno Molotov tisti, ki sestavlja podoben načrt o tem, kako naj sovjeti čim bolj izrabijo zmago komunizma na Kitajskem.

Prvi del te ofenzive so sovjeti sprožili kaj hitro. Potem ko je ameriški poveljnik na Japonskem general Mac Arthur zahteval, da naj sovjeti povedo, kje drže nad 300.000-japonskih vojnih ujetnikov, so sovjeti v Habarovsku na sam božični dan sklicali vojno sodišče in postavili pred sodnike dvajstaj japonskih generalov, ki jih dolže, da so priprav-

NOVA FINANČNA BREMENA V JUGOSLAVIJI

Titova vlada je predložila skupščini predlog proračuna za leto 1950 v višini 173.746 milijonov dinarjev, kar predstavlja povečanje za 7,3 odstotkov sedanjega proračuna. Za vojsko je v proračunu določenih 28.412 milijonov dinarjev.

Po izjavi ministra za zun. trgovino Milentija Popovića bo vlada za pokritje izdatkov, predvidenih v novem proračunu, razpisala novo notranje posojilo v višini treh milijard dinarjev. V tem letu je pa Titova vlada dobila zunanje posojilo 20 milijonov dolarjev.

TRGOVINSKA POGODBA MED ANGLIJO IN JUGOSLAVIJO

Po devetmesečnih pogajanjih so 26. dec. objavili v Londonu, da je angleška vlada sklenila z Jugoslavijo novo trgovinsko pogodbo za dobo petih let, ki predvideva izmenjavo raznega blaga med obema državama v tem razdobju v višini 220 milijonov funtov šterlingov. Angleška vlada bo Jugoslaviji odobrila tudi kredit 8 milijonov funtov šterlingov. Jugoslavija je pa pristala, da bo Angliji plačevala skozi 8 let kot odškodnino za podržavljene angleške nepremičnine v Jugoslaviji po 506.000 funtov šterlingov, t. j. skupno 4.048.000 funtov šterlingov.

KARDELJ O TITOVIM ZUNANJI POLITIKI

V proračunski razpravi v Belgradu je v torek govoril tudi titov zun. minister Kardelj. Precejšen del svojega govora je posvetil odnosom med Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo. Branil je titovo stališče in dejal, da je končni cilj vse gonje kominforma "uničenje jugoslovanske neodvisnosti in popolna podreditev Jugoslavije Sovjetski zvezi". Omenjal je težave in nevarnosti, ki nastajajo za Jugoslavijo kot vmesno državo med Vzhodom in Zahodom, pri tem pa naglašal,

slika Franklina, Washingtona, Lincolna in Roosevelta.

Ko je bila Evropa pomembna in močna, je bila ona trden in varen zaščitnik razvoja v vsej Aziji. Dve vojni sta spravili Evropo ob njen pomen; Združene države Amerike menijo, da bodo z obročem od Japonske, do Filipinov, Indokine, Indonezije in Indije zamogle zvariti trden oklep, ki bo zmožen zavreti pohod komunizma iz tistega dela Azije, ki je prešel pod vpliv Moskve.

ljali vojskovanje z bakterijami in da so za poskuse s takimi bakterijami uporabljali tudi angleške in ameriške vojne ujetnike. Več deset tisočev Kitajcev pa je bilo poklanih pri poskusih s temi bakterijami.

Ta proces je zapadne zaveznike precej presenetil. Štiri leta po koncu vojne povedo sovjeti, da vedo, da so Japonci pripravljali vojskovanje z bakterijami; seveda so vsi obtoženci že pred razpravo vse priznali. Toda verjetno je, da krivda teh japonskih generalov in njih bakterije ne bodo segle daleč izven okvira običajnih sovjetskih procesov, kjer vedno vsakdo vnaprej prizna, kar tožitelj hoče. Sovjeti bodo tem generalom gotovo povezali v njih priznanja nekaj takih bakterij, ki jih nikdo pred atomsko energijo še ni uporabljal. Tako bo tudi ta proces samo del tiste "mrzle vojne" med sovjeti in USA, ki jo komunisti ženejo vedno do tiste stopnje, ki bo odgovarjala računom sovjetske strategije.

da titova vlada nima namena se priključiti enemu ali drugemu bloku. Tudi ne namerava skleniti kakih vojaških pogodb. Končno je tudi omenjal, da so titovi delegati na zadnjem zasedanju Združenih narodov načeli pogajanja s predstavniki čilske vlade za obnovo diplomatskih stikov, ki so bili prekinjeni v letu 1947., ko je čilska vlada izgnala titove diplomatske predstavnike kot komunistične agitatorije. Glede Trsta je Kardelj dejal, da tega vprašanja brez Jugoslavije ni mogoče rešiti, glede Koroške pa, da vlada ne bo priznala sklepa štirih velesil, po katerem so Koroško pustili Avstriji.

RANKOVIČ PRIHAJA Z NOVO AMNESTIJO

Šef Ozne in titov notranji minister Ranković je izjavil, da bo vlada izdala novo amnestijo, po kateri bo izpuščenih na svobodo nad 7.000 političnih kaznjencev. Omenjal je tudi, da so v deželi še ostanki četnikov in ustašev. Pri zadnjih volitvah, da je bilo opaziti tudi opozicijo, ki pa po njegovem mnenju "ni močna". Pri tem seveda ni omenil, da v komunistični titovini ni dovoljena nobena opozicionalna stranka, da opozicija nima in ne more imeti prav nobene liste, da so opozicionalni prvaki skoro vsi v zaporih in da vsak poskus opozicije konča tako, kakor v ostalih komunističnih državah, s procesom in obsodbo na zaporno kazen ali pa prisilnim delom v koncentracijskih taboriščih.

ZA TITA SO ŽE DOLOČENI NASLEDNIKI

Neka ameriška osebnost, ki je bila v Belgradu, je izjavila, da ne verjame, da bi se sovjetom posrečilo spraviti Tita s poti, ker je tako močno zavarovan in je do njega zelo težko priti. Če bi ga pa le ubili, je že določena trojka, ki bi takoj prevzela oblast.

ARGENTINA

Predsednik republike general Juan D. Peron bo 1. januarja ob začetku novega slovesno proglasil San Martinsko leto.

Predsednik republike general Juan D. Peron je ob otvoritvi svetega leta poslal sv. očetu poslanico v imenu vlade in argentinskega naroda. V njej poudarja neomajno privrženost Argentine kot katoliške države sveti stolici.

Na božični večer je soproga predsednika republika Maria Eva Duarte de Peron prebrala argentinskemu narodu svojo božično poslanico, katero so prenašale vse radijske oddajne postaje. V poslanici je soproga predsednika republike govorila o pomenu božičnih praznikov, ki jih Argentina praznuje v miru in blagostanju. Vse je pozivala k še večji ljubezni do bližnjega.

Za novo leto je v vojski, mornarici in letalstvu napredovalo veliko častnikov. Napredovati bi moral tudi predsednik republika in postati divizijski general. Je pa odklonil podpis ukaza za svoje napredovanje.

Plin iz Comodoro Rivadavia je že prispel v Capital. Plinovod "Presidente Peron" bodo sloveno proglasili za dovršeno delo danes v gledališču Colon. Pri slavnosti bo navzoč predsednik republike, njegova soproga, vsi člani vlade in ostale odlične osebnosti.

Racing, argent. državni nogometni prvak, je v Madridu izgubil igro s španskim nogometnim prvakom Real de Madrid. Igra je končala z rezultatom 5:1.

Dr. Enrique Hertzog, biv. bolivijski predsednik, ki odhaja kot veleposlanik v Španijo, se je ustavil kot gost argent. vlade za nekaj dni v Bs. Airesu. Časnikarjem je med drugim tudi izjavil, da bo po njegovem mnenju izbruhnila tretja svetovna vojna leta 1951.

Z novim letom se bodo pozdružili vozni listki na tramvajih in vseh podzemskih železnicah v Capitalu od 10 na 20 ctv.

Nad Capitalom je v torek, 27. dec. zvečer divjalo silno neurje, ki ga je spremljal močan veter. V Capitalu je bilo več avenid in ulic poplavljenih, tako, da so morali prizadetemu prebivalstvu priteči na pomoč gasilci ter jih reševati iz poplavljenih stanovanj. Za več ur je bil po teh prometnih žilah ustavljen ves promet. Veter je bil tako močan, da je lomil veje in ruval cela drevesa. Iz province poročajo tudi o 12 smrtnih žrtvah, ki jih je zahtevalo to neurje.

Socialna ustanova Maria Duarte de Peron je za božične praznike delila siromašnejšim slojem potice in sidro.

V državnih drevesnicah in gozdarskih šolah bodo v prihodnjih treh letih vzgojili 100 milijonov drevesnih sadik samo za provinco Buenos Aires.

Na železnici F.C.N.G.B.M. bo začel voziti od 2. januarja iz Capitala v Cordobo vlak "El Criollo". Vse vagone za ta vlak so izdelali v Argentini. Vlak bo imel samo en razred in bo stala vožnja z njim do Cordobe 35 pesov.

Urad za nadzorovanje cen je pred božičnimi prazniki poostiril nadzorstvo po vseh trgih in trgovinah. Ker so ponekod prodajali blago po višjih cenah, kakor so pa bile določene, so oblasti več trgovin zaprle, njihovi lastniki se bodo pa morali zagovarjati zaradi navijanja cen, in odušitva.

Mestna občina v Bs. Airesu je pozvala meščane naj ne razsipavajo z vodo. Lani je bila dnevna poraba vode na osebo preračunana povprečno na 425 l.

Vlada je imenovala novih 37.729 učiteljev. Razposlali jih bodo na šole v vse province.

Novice iz Slovenije

VSE JE SAMO "PLAN"

Titovo komunistično časopisje se stalno razpisuje o raznih "normah" in "planih", ki jih določajo za posamezna podjetja. "Plan" mora biti seveda izpolnjen, ker se v nasprotnem primeru morajo ravnatelji raznih podjetij in tudi delavstvo zagovarjati zaradi "sabotaže". Pri takem stanju je seveda razumljivo, da vsi gledajo, da "plan" izpolnijo. Nihče si pa seveda ne beli glavo zaradi slabše kakovosti blaga, ki prihaja iz tovarn. Nezadovoljstvo ljudi s slabimi tovarniškimi izdelki je v zadnjem času postalo že tolikšno, da je n. pr. samo titovsko kom. časopisje v prvi polovici decembra objavilo naslednjo "besedo potrošnikov tovarnam čevljev".

"Čevlji so na moč preprosti, pogosto slabo izdelani in neprimerni po obliki; ti čevlji predstavljajo zamrznjena sredstva, ker jih nihče noče. Tovarne gledajo le na to, da izpolnijo letni plan po številu obutve in izdelujejo zato tako obutev, ki vzame najmanj časa, trgovine pa dobe pogosto pokvarjeno obutev. Planirano število obutve je doseženo, kako je pa s potrošnikom, to jih ne zanima. Da pa znajo tovarne izdelovati tudi lepo obutev, dokazujejo krasni čevlji za prosto prodajo, za katere pa delovni ljudje nimajo sredstev. Edino merilo je plan, vse drugo ni nič: tako se zgodi, da trgovine dobe poleti zimsko blago, pozimi pa sandale, ravno ko zapade sneg. Delovne čevlje naj bi že v tovarni podkovali, ker žeblje zunaj čisto ni mogoče dobiti. Tovarišice so prisiljene kupovati prevelike čevlje, ker velikosti štev. 38 sploh ne izdelujejo, štev. 39 in 40 pa le malo. itd. itd."

Upravo reške škofije je prevzel škof dr. Srebrnič s Krka, ki je prenesel svoj sedež na Reko.

V Boršt pri Trstu se je pred kratkim vrnil iz Sočerge v jugoslov. Istri duhovnik Angel Kosmač. Nekaj časa so ga tam pestili, da bi šel k vojakom. Ker se je branil s tržaškim državljanstvom, so ga slednji izgnali na področje STO-ja.

V Ricianje pri Trstu se je priselil duhovnik goriške škofije Stanko Žerjav,

ki je istočasno profesor slovenščine na obrtni šoli v Rojanu.

V Ljubljani so odprli razstavo Gojmi-
ra Antona Kosa in Franceta Pavlovca. Pri odprtju je imel slavnostni govor vseuč. prof. dr. Izidor Cankar.

Vesela brez vina. Brigada Jakoba žene v Kamniku je pripravila veselico, s katero je hotela proslaviti doseženo mesto štev. 1 v republiki za sečnjo drv. Dobila je nakazilo za vino. V okraju ga je pa zmanjkalo. Komandant brigade je letal od urada do urada in končno so sklenili, da bi moralo dati vino podjetje VINO v Šiški pri Ljubljani, ki je pa zahtevalo 100 dinarjev akontacije za vsak liter. Ker zastopnik brigade ni imel denarja s seboj, se moral vrniti domov brez vina.

V Ljubljani je umrl Vilko Lavrenčak, šef državnega tožilstva v p. Pokopali so ga 4. decembra.

Ponoven popis jesenskih posevkov. Ker je bil prvi popis jesenskih posevkov "nezadosten", so komunistične oblasti odredile, da so v času od 4. do 19. decembra morali po vsej Sloveniji izvršiti ponoven popis vseh zasejanih površin. Komunistični tisk navaja, da so prvi popis izvršili "birokratsko in kar po pisarnah in da so špekulanti veliko posevkov utajili."

Okrajno sodišče v Sežani je obsodilo zaradi nedovoljene špekulacije na 7 mesecev zapora in 3.000 din denarne kazni šav Ivano iz Moravč, ki je po vaseh Slov. Primorja nakupovala in zamenjvala jajca, sir, maslo itd. in to blago nosila prodajat na Reko.

Novo naredbo o nakladanju in razkladanju vagonov na železnici so izdali v Ljubljani. Po tej naredbi morajo biti naročeni vagoni naloženi ali pa razloženi v šestih urah. Zato so uvedli neprekinjen delovni čas. Tudi po noči in ob nedeljah. Za zamudo od 6 do 18 ur je določena denarna kazen do 10.000 dinarjev, za večjo zamudo pa že prijava drž. tožilstvu zaradi kazenskega postopka. Istočasno so ukinili svoječasno ustanovljene brigade, ki so strankam pomagale razkladati vagoni.

Slovinci v Argentini

Buenos Aires, 28. decembra.

ROŽIČ SLOVENCEV V BS. AIRESU

Večina slovenskih novonaseljencev je letos že drugič praznovala božične praznike v Argentini. Kakor lani, je bila tudi letos polnočnica v spodnji cerkvi sv. Roze. Slovenski verniki, novo in staronaseljenci, so jo napolnili do zadnjega kotička. Polnočnico je imel obenem z lepim božičnim nagovorom g. Janez Hladnik. Med mašo je pel slov. božične pesmi pevski zbor "Gallus". Na božični dan so bile maše za Slovence v vseh tistih cerkvah, v katerih so navadno ob nedeljah. Na Belgrano je bila peta sv. maša, pri kateri je zopet pel pevski zbor "Gallus", v San Martinu pa tamošnji pevski zbor. Popoldne so bile v raznih cerkvah tudi slovenske večernice.

Po neznosni vročini pred prazniki smo imeli za Božič prijetno hladno vreme, ki se je še bolj ohladilo po močnih nalivih na božični dan popoldne. Nalivi pa niso ovirali naših ljudi, da se ne bi medsebojno obiskovali. Sešli so se prijatelji in znanci in so v vselem razpoloženju preživeli božični praznik.

Pevski zbor "Gallus" je pa vsem pripravil lep umetniški užitek s koncertnim programom v Hospital Fernandez. Kot prvo pesem je odpel Gruberjevo "Sveta noč" v kasteljanščini, takoj za njo pa našo ponarodelo "Glej, zvezdi-

ce božje". Prvi del je zaključil z Adamičevo uspravko: "Spi, sinek moj". Nato je tercet sester Fink podal Premrlovo: "Uspavanka Ježuščku", Pregljevo: "Pomladna" in Palustrinovi: "Due canzonette". Ostali del programa je izpolnil spet mešani zbor s sledečimi točkami: Gallus: "Haec dies", "Gloria" iz Mozartove slovesne maše štev. 14, in "Aleluja" iz Haendlovega oratorija "Mesija", nato pa s tremi Adamičevimi šaljivkami: "Ciganska posmehulja", "Komarjeva ženitev" in "Ne maram za te". Program je zaključila Tomčeva "Napojnica".

VPRAŠANJE

"SLOVENSKEMU GLASU"

Staronaseljence, a nič manj novonaseljene Slovence zanima, s katero ladjo in kam je odpotoval opolnomočeni minister Jugoslavije generalmajor Franc Pirc, kateri je bil odpoklican iz poslaniškega mesta v Argentini. Ker je imel "Sl. Glas" toliko prostora, da je blatil našega škofa, bo nemara tudi našel mesto zato, da pojasni to perečo zadevico in dokaže, če more, da je Pirc res odpotoval. Če ne, bomo vsi ostali preričani, da je res ostal tukaj in s tem seveda ovrgel vse, s čemer je preje Titov režim in jugoslovanski komunizem zagovarjal in ljudi priganjal, naj gredo v Jugoslavijo.

BOŽIČNO VOŠČILO

"Vse, kar božič pomeni, naj bi pomenil vam. V novem letu pa ljubezen, zaupanje, mir in zvrhano mero zadovoljstva želi vsem bivšim taboriščnikom iz Spittala na Koroškem bivša uradnica za socialno skrbstvo Miss Pamela Meredith".

Dekliška organizacija ima svoj božični družabni sestanek na Novo leto ob pol 16. uri v Colegio "Ana Jener", Juan B. Alberdi 2555.

Grdinov stenski koledar za katoliške družine za 1950. lahko dobite brezplačno. Pišite ponj na naslov: Anton Grdina (A. Grdina & Sons), 1053 East 62nd Street, Cleveland 3, Ohio, U.S.A.

Odbor S.F.Z. želi vsem svojim članom in prijateljem srečno in blagoslovljeno Novo leto Gospodovo 1950.

Odbor.

ROMANJE K SVETEMU ANTONU DE PADUA

Vsako leto prve dni v januarju se vrši romarski izlet Slovencev v to priljubljeno svetišče, kjer je tudi prilika, da preživimo dan v prosti naravi v prijetni senci in domačem pomenku.

Ker je s posebnim vlakom prevelik strošek, zato naj si vsak preskrbi za vožnjo bodisi z vlakom (isti, ki vozi v Lujan, a le 1/3 tistega pota) ali z omnibusom (iz Liniersa) ali pa tudi s skupnim dogovorom s kamijonom ali omnibusom iz posameznih krajev.

Hrano si je najbolje vzeti s seboj.

Sprejem bo ob 10 uri pred vhodom na cesti. Sveta maša bo ob 10.30 uri. Popoldanska pobožnost bo ob 17 uri.

Tam je obilo sence in dobra voda. Za pijačo bo pa tudi preskrbljeno.

Ta običajni romarski izlet staronaseljencev bo letos zbral celo slovensko družino v skupni molitvi in tudi razvedrilu.

DRUŠTVO SLOVENCEV želi vsem članicam in članom srečno, božjega blagoslova in uspehov polno Sveto leto 1950.

Slovensko-kasteljanski slovar je na razpolago. V usnje vezan stane 15.— \$. Po pošti v skupnem zavoju, več kot 4 izvodi 0.50 \$ več. V manjši količini pa 1.— \$ za poštnino za vsak izvod. Naročila pošiljajte na naslov Lado Lenček, Víctor Martínez 50, Buenos Aires. Tudi denarne pošiljke naslovite na isti naslov.

DRUŠTVO SLOVENCEV opozarja vse člane, naj takoj prinesejo ali pa v pismu pošljejo društveni pisarni po dve sliki v velikosti 4x4 z belim ozadjem in številko cedule. Slika in štev. cedule je potrebna za društveno legitimacijo,

SLOVENC I P O S V E T U

AVSTRALIJA

Brisbane, 7. dec.

Končno sem se rešil grdih obdolžitev Pavla Horvata in sem sedaj že v Avstraliji. Mi je kar dobro. Vesele božične praznike in srečno novo leto želim vsem slov. beguncem iz tab. Asten: Bajukovim, Ing. Tavčarju, Bitencu, Klenarju, Tekavcu, Hirscheggerju in vsem ostalim Slovincem.

Janez Kancer.

★

Rushworth, 10. dec.

Vsem Slovincem v Argentini in drugod po svetu voščim prav vesele božične praznike in srečno novo leto iz daljne Avstralije

Konrad Medved.

AVSTRIJA

Graz, decembra meseca.

Ko bomo na sv. večer pohiteli k jaslicam, da počastimo Njega, ki je v preproščini prinesel na svet mir, bodo naša iskrena voščila pohitela tudi k Vam,

Poravnajte naročnino!

ki jo vsak član lahko dobi. Legitimacija stane 1.— \$.

ZEMLJIŠČA V PROVINCI SANTA FE

V provinci Santa Fe je provincijska vlada voljna podeliti tistim, ki bi se namenili organizirano tam naseliti in obdelovati zemljo, večje nepremičnine pod zelo ugodnimi pogoji. V poštah bi prišla naselja s splošno poljedeljskim značajem, to je s polji za žito, krompir, koruzo, za živinorejo, dalje za vrtnarstvo, sadjarstvo in druge panoge gospodarstva. Provincijska vlada je poleg zemljišč pripravljena nuditi vso materialno in moralno pomoč. Za zgradbo poslopij in nakup orodja bi bila na razpolago dolgoročna posojila po ugodnih odplačilnih pogojih.

Kdor se zanima za naselitev v provinci Santa Fe in začetni tam s smotnim kmečkim življenjem naj pride na informativni sestanek, ki bo v nedeljo, dne 8. januarja po slov. sv. maši na Belgrano. Tisti pa, ki so oddaljeni, naj sporoče svoje želje pisarni Društva Slovencev, Víctor Martínez 50, Bs. Aires.

POSNEMAJTE! Naročniki Svobodne Slovenije v Mar del Sur-u so darovali v tiskovni sklad Svobodne Slovenije po g. Alojziju Trpinu m\$n 18.—. Iskrena hvala!

IMENOVANJE ZA ŽUPNIKA

Tucuman, 21. decembra.

G. Stanka Škrbe, ki je bil dosedaj kaplan v Concepcion, je imenovan za župnika v Leales v isti škofiji. Čestitamo!

Voščila. Slovenci v Tucumanu popošiljamo svoja topla voščila za Božič in Novo leto vsem Slovincem v Argentini in po svetu.

ČESTITKE SLOVENCEV IZ ROSARIO

Rosario, 22. decembra.

V imenu vseh Slovencev, staro in novonaseljencev, živčih v Rosario, prov. Santa Fe, iskreno pozdravljam vse sorojake po vsem svetu z vročo željo, da bi preživeli božične praznike v krogu svojih dragih — srečni, zadovoljni in zdravi.

Prav dobro vem, da bodo naše misli tudi tokrat pohitele v našo trpečo domovino. V molitvi bomo našli uteho, Vsemogočni bo napolnil naše duše z mirom, ki smo si ga zaslužili.

Mir, sprava in edinstvo naj vladajo v srcih vseh Slovencev.

Vsem, prav vsem sorojakom v tujini in domovini iskreno želim uspeha, napredka in svobode v novem Gospodovem letu 1950.

Zoran Pristavec.

Slovenski Akademiki v Grazu.

BRAZILIJA

Itauna, 15. dec.

Vsem Slovincem voščimo vesele božične praznike in srečno novo leto, posebno pa še botrci Cilki Peternej družina Koželj

VENEZUELA

12. decembra.

Vesele in blagoslovljene božične praznike ter srečno novo leto želi vsem Slovincem

Družina Teršek.

ŠPANIJA

Zaragoza, 12. dec.

V lepih božičnih praznikih, ko ves svet obhaja rojstvo Mesijevo, bodo naše misli hitele po širnem svetu, povsod, kjer žive naši bratje in sestre, ločeni od (Nadaljevanje na 4. strani)

(Nadaljevanje s 3. strani)
domovine in svojih dragih, a trdno povezani z njim, ki nam prav sedaj prinaša tako zaželeni mir. Srečen Božič uredništvu in bralcem Svobodne Slovenije ter v novem letu obilnega blagoslova.

Za Društvo slov. kat. visokošolk "Čebelica" — predsednica: Marija Bevčar, tajnica: Janja Žužek.

★
Barcelona, 12. dec.

Pred nami so božični prazniki, prazniki družinske sreče. Ker nam mnogim ne bo mogoče okusiti te lepote praznikov, bomo pa v duhu toliko bolj strnjeni z vso slov. družino, po svetu razkropljeno in v domovini trpečo. Molitev bo naša skupna vez in novorojeno Dete, ki je v temo zmot luč prižgalo, naše upanje. Da bi to Dete blagoslovilo let. božične praznike, da bi Njegovi angeli prinesli mir, tolažbo in novo upanje v letu 1950., Vam, vsem Vašim sodelavcem in bralcem Svobodne Slovenije in vsem Slovencem želimo in Vas vse pri- srčno pozdravljamo

Slov. kat. visokošolsko društvo "Plamen"

★
Madrid, 18. dec.

Blagoslovljen Božič in srečno novo leto želi vsem sodelavcem Svobodne Slovenije, vsem njenim bralcem in sploh vsem Slovencem

Zveza slov. kat. visokošolcev ANGLIJA

Newbridge, 10. dec.

Iskrena hvala za pošiljanje Svobodne Slovenije. Prejemam jo v redu. Tu smo 3 Slovenci skupaj. Nam je dobro. Vam in vsem protikomunističnim Slovencem v Argentini želimo, da bi veselo in srečno

Naročila za pakete iz Buenos Airesa sprejemamo do 2. januarja.

Pakete z novo obleko, zdravili in živili od 1. februarja.

Počitnice od 4. do 31. januarja 1950.

PANETH y Cia.
DIAGONAL NORTE 501 — Of. 810

no praznovali božične praznike in da bi jih sreča spremljala v novem letu 1950.

Ludvik Kastelec

★

Oldbury, 5. decembra

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi vsem Slovencem

Srečko Škrabar

KANADA

POSPRAVILI SMO PESO

Lethbridge, sredi nov. 1949.

Sedaj smo končali s peso. Bili smo pozni, ker spak ni dozorel, nato pa nam jo je za nekaj dni celo sneg zamedel. In kar pod ničlo smo imeli 3 dni v oktobru. To delo je precej naporno. Če bi stanovanja ne imeli zastonj, bi zaslužili manj kot pri delu, ki ga odbrenkaš na ure. Delali smo po 14—15 ur dnevno. Moški smo sedaj brez dela. Preveč nas je sezonarjev za ono malo zimskih del in letos so še z drugih pokrajin prišli iskat sem kruha taki, katerim je suša dobesedno požgala vse in so nas enostavno prehiteli, ko smo mi še otepavali peso. Tako bodo čez zimo prigarani dolarji splahneli, če se s snegom ne bo kaj obrnilo.

Nam se vedno bolj oglašja zima, pri vas na imate pomlad in že poletje sili r deželo. Mnogo mislimo na Vas in Vas vse pozdravljamo. Vsem Slovencem in Slovenkam v Argentini in povsod drugod po svetu želimo srečen Božič in blagoslovljeno Novo leto.

B. Kv.

VSEM SLOVENSKIM ROJAKOM

sporočamo, da bomo v prvih dneh meseca januarja 1950 odprli na Avenidi Quirno Costa 5968 restavracijo in bar "Ljubljana".

Avtobusne zveze so zelo ugodne. S Primere Junte omnibus 136 in 141 in colectív 44, iz Liniersa pa colectív 220 in 15.

Vsem gostom bomo lahko postregli z evropsko kuhinjo in dobro pijačo.

Se priporočamo in želimo vsem rojakom srečno in veselo novo leto 1950.

Restavracija in bar "Ljubljana".

PRORAČUNSKA RAZPRAVA
V BELGRADU

V belgrajski skupščini imajo proračunsko debato. Udeležujejo se je vsi titovi ministri. Minister za rudarstvo Vukmanović je v svojem poročilu, kot prvi minister Titove vlade navajal, da se je vladi s pomočjo zahodnih zveznikov posrečilo zlomiti gospodarsko blokado, ki so jo nad Jugoslavijo začele izvajati kominformovske države s Sovjetsko zvezo na čelu, minister za kmetijstvo Todorović je poročal o stanju poljedeljstva, minister za elektro-industrijo Petrovič pa o graditvi novih električnih central, za katere so kupili stroje v Švici.

Vse naročnike "Svobodne Slovenije" ki so letos prejeli list, pa še niso plačali naročnine, prav lepo prosimo, da jo poravnajo še v tem letu.

Vsem rojakom, cenjenim naročnikom, želim srečno in blagoslovljeno novo leto

JANKO ARNŠEK,

krojač in biv. strokovni učitelj

Luis Pasteur 851,

žel. postaja Verreyes F.C.N.G.B.M. (Pošta Victoria)

Zveza z avtomobili: štev. 143 smer Liniers-Tigre; 68 Chacarita-Tigre; 1 Punta Chica-San Fernando Canal. Zveza s Floride: vlak F.C.N.G.B.M. do Punta Chica, odtam avto štev. do postaja Victoria, ali od Floride vlak do Bartolomé Mitre in nato z avtobusom 60 ali 143 do Canche Tigre.

Na povabilo pridem kamorkoli na dom.

KOLEDAR
SVOBODNE SLOVENIJE
ZA LETO 1950.

je najlepše DARILO za Novo leto
Dobite ga lahko za 22 pesov pri upravi Svobodne Slovenije na Victor Martínez 50, v Fotoatelj-u LOJZE ERJAVEC, Alvarado 350, Ramos Mejía, v brivnici in parfumeriji IVAN ŽNIDAR, c. Drysdale 5614, pri MAKSU OSOJNIKU, calle Necochea 440, Ramos Mejía in pri ANTONU NOSETU v Ciudad Eviti.

Nej ne bo Slovenca, ki bi bil brez te osrednje knjige svobodnih Slovencev v svetu.

KONCERT SLOVENSKIH BOŽIČNIH PESMI

Na željo mnogih naših rojakov, zlasti tistih, ki nimajo prilike hoditi k skupnim slovenskim mašam in slišati naše lepe stare in nove božične pesmi, je pevski zbor "Gallus" sklenil, da priredi v nedeljo 8. januarja ob 20. uri v cerkvi sv. Julije KONCERT SAMIH BOŽIČNIH PESMI. Ne dvomimo, da bodo naši rojaki pokazali za to prireditev veliko zanimanje, radi česar na njo že sedaj opozarjamo.

Vstopine ne bo, pač pa se bodo pobirali prostovoljni prispevki ter je del bička namenjen za potrebe slovenske Vincencijeve konference.

Srečno in blagoslovljeno novo leto

želi vsem rojakom

FOTO-ATELJE

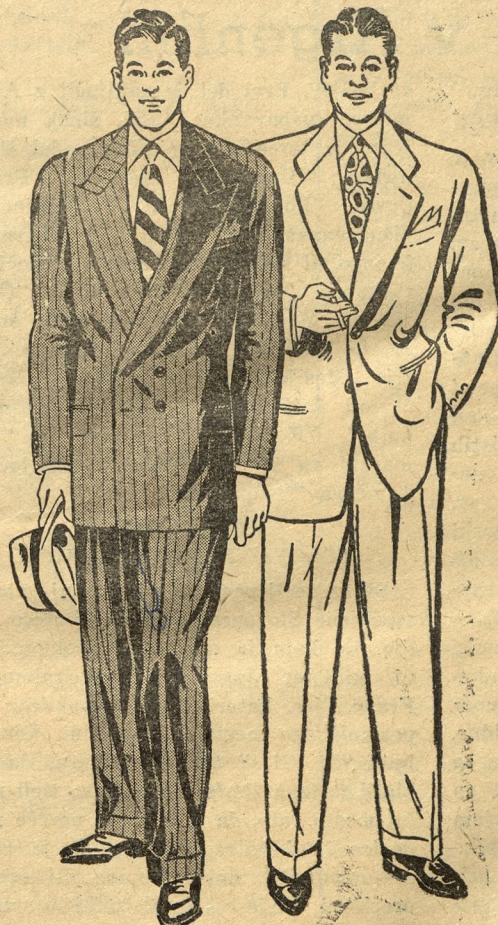
Lojze Erjavec

Alvarado 350

Ramos Mejía

MODERNO KROJAŠTVO
PRAZNIK JOZE

ARGOS
ALMA Y FIGURA
DEL ARTE SARTORIL

SREČNO

IN

VESELO

NOVO

LETO

ŽELI

SVOJIM

CENJENIM

STRANKAM

SASTRERIA "ARGOS"

LEANDRO N. ALEM 1702

BANFIELD

"CASA BOYU"

OLAZABAL 2336 (pol kvadre od Cabilda 2300) — Tel. 76 - 9160

Opezarjamo, da smo prejeli lepo zalogo ur vodilnih švicarskih znamk; dalje nudimo zanesljive budilke, vse z garancijo, od 28.— pesov naprej.

Velika izbira svetinjic, prstanov, obeskov in verižic, 18 krt zlato.

Poročni prstani, zlati 18 krt par od 155.— pesov naprej.

VSA POPRAVILA UR IN ZLATNINE — TOČNO IN ZANESLJIVO!

Trgovina je ob delavnikih odprta do 20. ure, ob sobotah popoldne pa se lahko naše stranke zglase tudi v našem stanovanju, ki je v isti hiši Olazabal 2338, dto. 5. Ako pa želite ob dogovorjenem času, nam sporočite to po tel.

Dosedaj še niste imeli lepše prilike:

Lote od \$ 18.90 mesečno v

VALLE DE ALTA GRACIA

Pred samo Alto Gracio. Mimo parcel vozijo omnibusi.

Zemlja je zelo dobra za poljedeljstvo, obkrožajajo jo griči, nekaj metrov vstran je pa cerkev in Río Anizacate.

Zahtevajte prospekte in informacije pri

Cía. Inmobiliaria "SIERRAS y VALLES"

S.R.L. Cap. m\$ñ. 300.000

Teofilo Pedro Murad

Socio Vendedor

Diag. Julio A. Roca 733, piso 7

T. E. 33 - 9409

